

Priglasite se v učiteljske počitniške tečaje — ne zamudite ugodne prilike!

Zopet razpis treh novih tečajev. — Uvodni in metodični tečaj za gospodinjke in kmetsko nadaljevalne šole. — Gospodinjki tečaj za učiteljice. — Tečaj za individualno psihologijo. — Merkantilni in risarski tečaj za obrtno-nadaljevalne šole in trg. nad. šole.

UVODNI IN METODIČNI TEČAJ ZA UČITELJE IN UČITELJICE KMETSKO IN GOSPODINJSKO NADALJEVALNIH ŠOL DRAVSKE BANOVINE.

Banska uprava Dravske banovine priredi za učitelje in učiteljice kmetsko in gospodinjko nadaljevalnih šol Dravske banovine dvotedenski uvodni in metodični tečaj. Za učitelje bo tečaj na Vinarski in sadjarski šoli v Mariboru od 10. do 22. avgusta 1931., za učiteljice pa na deklškem zavodu »Vesna« v Mariboru od 3. do 14. avgusta 1931.

Tečaj ima namen udeležence uvesti v razne probleme kmetskega vprašanja, v miselnost in delo kmetskega človeka, v organizacijo nadaljevalnega šolstva za kmetsko mladino, podati smernice za smotrno kmetsko prosveto ter metodično obdelati vso snov za navedene šole.

V tečaj bodo v prvi vrsti sprejeti oni učitelji(ice), ki so že poučevali na šolah, pa še nimajo uvodnega tečaja. Ako bo dopuščal prostor, bodo sprejeti v tečaj tudi ostali učitelji(ice), ki imajo resen namen že v šolskem letu 1931/32 pričeti s poukom na kmetsko, oziroma gospodinjko-nadaljevalni šoli in ki so službovali najmanj pet let na podeželskih šolah. Le v izrednih slučajih bodo sprejeti učitelji(ice) s krajšo službeno dobo.

Prošnje, kolkovane s kolkom za 5 Din in opremljene s službeno razpredelnico, je potom upraviteljstva krajevne osnovne šole vpsolati vsaj do 6. julija 1931. neposredno kmetskiemu odseku banske uprave v Ljubljani.

Popolna oskrba na vsakem tečaju stane za osebo 240 Din, polovico te vsote bo plačala banska uprava.

V smislu § 6., 1. pravilnika ne bo mogel v novem šolskem letu nihče ostati in ne postati voditelj(ica) nadaljevalne šole, kdor ne bo imel uvodnega in metodičnega tečaja.

GOSPODINJSKI TEČAJ ZA UČITELJICE GOSPODINJSKO NADALJEVALNIH ŠOL DRAVSKE BANOVINE.

Banska uprava Dravske banovine priredi za učiteljice gospodinjko-nadaljevalnih šol štiritedenski gospodinjki tečaj, ki se bo vršil na banovinski gospodinjki šoli na Mali Loki na Dolenjskem od 15. avgusta do 15. septembra 1931.

Tečaj bo udeležence praktično uvedel predvsem v kuhanje, šivanje, gospodinjstvo, živioznanstvo, vrtnarstvo in perutinarstvo. Pri vseh predmetih se bo upošteval namen in pouk na gospodinjko-nadaljevalnih šolah. Ob koncu tečaja bo izpit.

V tečaj bodo sprejete one učiteljice, ki se znajo izziviti v delo in življenje kmetske gospodinjke, ki poznajo osnovne pojme iz kuhanja in šivanja, ki imajo resno voljo že s prihodnjim šolskim letom v domačem kraju ustanoviti gospodinjko-nadaljevalno šolo

za kmetska dekleta ter so službovale najmanj pet let na podeželskih šolah. Pri sprejemu bodo imele prednost učiteljice, ki so že vodile pouk na gospodinjko-nadaljevalni šoli pa še nimajo gospodinjkega tečaja.

Prošnje, kolkovane s kolkom za 5 Din in opremljene s službeno razpredelnico, je potom upraviteljstva osnovne šole poslati vsaj do 6. julija 1931. neposredno kmetskiemu oddelku banske uprave v Ljubljani.

Udeležence plačajo za oskrbo in pouk po 400 Din, ostale stroške bo krila banska uprava.

TEČAJ ZA INDIVIDUALNO PSIHOLOGIJO IN DRUGA AKTUALNA ŠOLSKA VPRAŠANJA

priredi koncem letošnjih počitnic Pedagoška centrala v Mariboru. Kot predavatelje povabi priznane strokovnjake iz Zagreba, Prage in Dunaja. Natančnejše informacije sledijo. — Odbor.

MERKANTILNI IN RISARSKI TEČAJ ZA STROKOVNO IZOBRAZBO UČITELJEV NA TRGOVSKIH (GREMIJALNIH) IN OBRTHO - NADALJEVALNIH ŠOLAH.

Razglas.

Merkantilni in risarski tečaj za strokovno izobrazbo učiteljev na trgovskih (gremijalnih) in obrtno-nadaljevalnih šolah.

Na tehniški srednji šoli v Ljubljani se priredita merkantilni in drugi del risarskega tečaja za učitelje na trgovskih (gremijalnih) in obrtno-nadaljevalnih šolah.

Merkantilni tečaj se bo vršil od 6. julija do 1. avgusta 1931., drugi del risarskega tečaja pa od 6. julija do 29. avgusta 1931. Merkantilni tečaj bo dvodelen, t. j. predavanja se bodo vršila vzporedno za učitelje na trgovsko nadaljevalnih šolah in za učitelje na obrtno nadaljevalnih šolah.

K obem tečajem se pripisujejo učitelji (učiteljice), ki so usposobljeni za osnovne in meščanske šole. Prednost imajo učitelji, ki že poučujejo na trgovsko in obrtno-nadaljevalnih šolah.

Število udeležencev za vsak tečaj je določeno na 30.

Prošnje naj se naslovijo na kr. bansko upravo, pošljejo pa naravnost na ravnanjstvo tehniške srednje šole v Ljubljani.

Šolska vodstva naj poročajo ob predložitvi prošnje, koliko učiteljev na zavodu je usposobljenih za pouk na trgovsko obrtnih nadaljevalnih šolah, iz katere skupine in kateri prosilci so že zaposleni na trgovsko, osonno obrtno-nadaljevalnih šolah.

Prošnje naj se vložijo najkasneje do 25. junija 1931.

V Ljubljani, dne 15. junija 1931.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine. VII. No. 3292/2.

Čuzme pri Škofji Loki, Čermelj Viktor iz Prevorja, Trobec Sabina iz Koprivnice, Pahor Drago, Planina, Samsa Marija, Škofja Loka, Zega Nikolina, Dol pri Ljubljani, Silvester Grgič, Ljubljana, Flais Franc, Čabar, Tolstovršnik Ljudmila, Sv. Andraž, Mlekuž Franc, Globoko, Moravec Ivan, Sv. Primož, Krapša Josip, Sv. Trojica, Eržen Franc, Banjaluka, Sancin Anton, Dobrovnik, Vojska Terezija Trebelno.

—i Na novo so postavljeni učitelji, oziroma učiteljice, pripravniki po novem zakonu: Pavičič Marjan za učitelja v Zavrču pri Ptuj, Dobič Ivan v Črni pri Prevaljah, Drnač Jakob v Globokem pri Brezicah, Ilija Lukič v Prelogu.

—i Napredovali so iz 5. v 4. skupino: Stopar Josip v Mariboru, Zupančič F., Stara Gora, Zupančič Dragotin, St. Vid pri Slov. Gradcu, Budec Katarina Mežica, Ozimec Avrelja, Selo pri Žumbergu, Mercina Danica, Stična na Dolenjskem. — Iz 4. v 3. skupino II. kategorije so napredovali: Obrhan Marija, Sevnica na Dravi, Tomažič Božidar, Šmarje, Macarol Rudolf, Šostanj, Labernik Ida, Nemška vas pri Trebnjem, Šušteršič Franciška, Gornji grad, Šott Vida, Ljubljana, Orač Olga, Kočevska reka, Strah-Zupančič Leopoldina, Veliki Podlog pri Krškem.

Šolski radio.

—r Vprašalna pola za one, ki hočejo nabaviti šolski radio, ali pa zase. Ni vsak tip aparata za vsak kraj, zato je sklenil radio odsek pov. UJU, da bo dajal nasvete za nabavo radio-aparatur šolam in učiteljem. Radio-odsek pov. UJU pa bo lahko dal nasvete le, ako mu vsak interesent sporoči istočasno, ko se obrne za nasvet, sledeče:

1. Koliko km je zračna črta iz kraja do bližnjih radio oddajnih postaj?

2. Ali je interesent že poizkusil, oziroma imel kak aparat v kraju in katerega tipa? (Štev. elektroni). Ali je sploh že deloval z radio-aparatom?

3. Ali so aparati že v kraju?

4. Na kako razdaljo želite poslušati in katere oddajne postaje bi radi čuli?

5. Kako velik je prostor, kjer bi bil nastanjen zvočnik? (Višina, širina in dolžina).

6. Imate kak akumulator in katere vrste?

7. Imate električni tok na razpolago? Kakšen tok in napetost? (Je razvidno na števcu).

8. Ali se lahko da napraviti vnanja antena?

9. Je na hiši strelovod?

10. V kaki višini nad zemljo se lahko pritrudi antena?

11. Vrsta stavbe? (Železobetonska, zid itd.).

12. V katerem nadstropju naj se vrši sprejem, oziroma naj bo aparat?

13. Ali je v bližini hiše kaka napeljava in kake vrste? (Elektrika z vis. nap., brzojav, telefon itd.).

14. Ali je v bližini hiše električna železnica, oziroma motorji kakega obrata?

15. Koliko imate denarnih sredstev na razpolago za aparat ali koliko nameravate največ trošiti v to svrhu?

16. Ali želite kakih olajšav pri plačilu? Na koliko zaporednih mesecev naj bi se znesek razdelil?

17. Ali bi prevzela občina garancijo za plačilo, odnosno kdo drugi?

18. Dobro je, ako priložite tudi skico poslopa s sobo, kjer naj bi bil aparat ter okoličico. Začrtajte, kje bi se dala izpeljati antena. Označite strani neba.

Radio-odsek pov. UJU je pripravljen posredovati pri vseh tvrdkah glede nakupa radio-aparatur za šole in učiteljstvo. Obrnite se vselej nanj, kadar nabavljate aparat ali pa material!

Ne pozabite točno označiti kraj in službeni značaj.

Naša gospodarska organizacija.

—g Članom Učit. Samopomoči. V teh dneh ste dobili položnice za nakazilo članskega prispevka za 244. do 249. smrtni slučaj v znesku 31 Din za samce, za zakonske pare pa 61 Din. Umrli so sledeči člani: Jelica Vuk-Sadar, Vrhnik, Josip Benedek, Ljubljana; Josip Marvrič, Maribor; Ivan Zolter, Gomilsko; Terezija Kmet, Kranj in Ema Jurko, Celje. Za te smrtne slučaje znašajo posmrtnine 76.230 Din. Društvena uprava vljudno prosi, da nakažete takoj te zneske. Če greste za počitnice kam drugam, sporočite domačemu poštenu uradu svoj naslov, da pošlje položnico za Vami. V položnice ne vpisujete počitniških naslovov! Stalno preselitev sporočite na drugi strani položnice. — U. S. ima danes 2548 članov, posmrtnina znaša 12.740 Din. — V zadnjem društvem obvestilu (glej »Učit. Tovariš« št. 42.) so bili smrtni slučaj napačno označeni za 240. do 242. slučaj, pravilno bi se moralo čitati 241. in 243. Izostala so tudi imena umrlih članov, ki so: Janko Bajec, St. Vid; Schönherr Franc, Maribor in Thuma Franja, Prevalje. Posmrtnine so znašale 38.065 Din.

—g Učiteljski dom v Ljubljani se zahvaljuje članstvu žužemberškega učiteljskega društva za poslanih 70 Din. Isto tov. Juliju Mayerju iz Doba za nakazanih 20 Din. Ostali tovariši, zganite se in posnemajte! — Josip Kobal, blagajnik.

Učiteljski pevski zbor UJU.

—pev. Pevski tečaj, ki se bo vršil od 2. do 10. julija, je obvezen za vse. Pričetek 2. ob 9. uri v Glasbeni Matici, II. nadstropje. Vaje se bodo vršile le v jutranjih in večernih urah. Zaradi prenočišča in hrane sporočite po dopisnici. Odbor.

Učiteljski pravnik.

—š Učiteljice ženskih ročnih del, ki so ostale neomejene v razporedu zvanj v § 346. uradniškega zakona, naj zaprosijo ministrstvo prosvete za določitev zvanja in položajne skupine.

—š Odtegljaji za nabavljajno zadružno se ukinejo, ker je bilo v junijem 1931. odtegnjenih predvidenih 36 obrokov. 1. julija 1931. ne bo več odtegnjen ta prispevek.

Ne v znanje vsem, ki so za to intervencirali.

—š V uradnih vlogah se sklicujte vedno na odredbe zakonov in uredb in ne n. pr. »na podlagi objave v »Učit. Tovarišu« št. X ali v »Ročnem katalogu« na strani Y Objave v stanovskih glasilih so le opozorila članstvu, da se ravna po predpisih in da event. vložijo prošnjo za pridobitev gotovih ugodnosti, ki mu jih nudijo zakoni in uredbe.

—š Kdor še ni predložil uverenja o vojnem službovanju za vpis v uslužbeni list v zmislu § 274. v zvezi s § 270.4 uradniškega zakona, naj stori to pred 31. julijem 1931., sicer se mu ne bodo štela vojna leta dvojno za odmero pokojnine.

Slike

z Jadrana in Primorja

12 slik Dalmacije in Primorja v barvotisku po originalih prof. Crnčiča, Kovačevića in Krušlina.

(Z rešenjem ministrstva prosvete O. N. br. 35.637/25 in O. N. br. 24.398/30 odobrena kot pomožna učila pri zemljepisnem pouku.)

Znižana cena za vso zbirko 296.— Din.

Okrasite s temi slikami šolske prostore! Zbujaite z njimi zanimanje in navdušenje do našega morja! — Velikost vsake slike 45 × 50 cm. Oprema odgovarja potrebi.

Naročila sprejema in izvršuje takoj

Knjigarna

Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

Splošne vesti.

— Banovinska skupščina. Tajnikovega poročila o delovanju poverjeništvu ne bomo pravočasno priobčili, ker še več društev doslej ni poslalo statističnih podatkov. Upamo pa, da prejme tiskano poročilo vsak delegat na skupščini. — Poverjeništvu UJU.

— Banovinske skupščine v Ljubljani se udeleži tudi predsednik UJU g. Damijan Rašić iz Beograda, ki dospe v Ljubljano 2. julija 1931.

— Tovariši predsedniki okrajnih učiteljskih društev, upoštevajte okoliščino št. 1330 glede delegatov, da ne boste imeli nepotrebnih stroškov!

— Delegati, delegatke, člani in članice! Kdor želi za čas banovinske skupščine cenenejše stanovanje, naj to takoj javi poverjeništvu. Navede naj, za koliko dni želi prenočišče, skupno ali posamezno! Vsak priglasenec prejme nakazilo. — Poverjeništvu UJU v Ljubljani.

— V uvodniku zadnje številke »Učiteljskega Tovariša« je tiskarski skrat izpustil šifro pisca, t. j.: »—ski«.

— Zopet novi počitniški tečaji za učitelje Dravske banovine. Opozarjamo na današnji razpis tečajev za učiteljice gospodinjko-nadaljevalnih šol. Enako prinašamo v današnji številki razpis za tečaje obrtno-nadaljevalnega šolstva in trgovsko-nadaljevalnega šolstva. Tovarišice in tovariši, izrabite ugodno priliko in priglasite se za tečaje, ki smo jih objavili tudi v zadnjih številkah! V vašem lastnem interesu je, da ste usposobljeni za razne vrste dela in delujete poleg na redni šoli, tudi na obrtni, trgovski, gospodinjki ali kmetsko-nadaljevalni šoli.

— »Radio-aparat, njega sestava, napake in motnje« je naslov poučni knjigi, ki jo mora predelati vsak inteligent, da spozna bistvo tega novega izobraževalnega sredstva. Ker bo s prihodnjim šolskim letom pričel poslovati v Dravski banovini tudi šolski radio, je potrebno, da si to knjigo nabavi vsaka šola. Opozarjamo na današnji razglas.

— Pedagoško poučno potovanje v Prago in na podeželske moderne šole na Češkem namerava prirediti prihodnjo pomlad Pedagoška centrala v Mariboru. Tovariši, ki se odločijo za udeležbo, naj začno v ta namen štediti že sedaj, ker bo to potovanje najbrž precej dražje nego ono na Dunaj, dasi se bo Pedagoška centrala trudila za olajšave na železnicah in v prenočiščih. Potrebno bo tudi, da se udeleženci seznanijo nekoliko s češčino, da bodo s pridom sledili hospitacijam in event. predavanjem. Nadaljnje informacije o programu, stroških in drugih posebnosti objavimo pravočasno. — Odbor.

Pravilnik

k

zakonu o narodnih šolah o zdravstvu in maloletnikih je izšel

v Učiteljski tiskarni v Ljubljani.

Vsebuje vse zakonite predpise o zdravstvu, k §§ 107. — o 111. zak. narodnih šolah in vse predpise o sodnem in kazenskem postopanju s šoloobveznimi otroki in maloletniki v zmislu § 2. zakona o narodnih šolah.

Obsega 231 strani.

Pridejano je obširno stvarno kazalo, da vsako vsako zadevo lahko hitro najde in register vseh zakonitih predpisov o zdravstvu in sodnem postopanju z maloletniki za »Službeni list« in »Službene novine« od 1. jan. 1929. do 1. junija 1931.

Cena — Din.

Šolam ga pošlje založništvo. Podrobnosti v prihodnji številki.

Osebnostne zadeve.

—i Kontraktualni učitelji in učiteljice ter dnevničarji so prevedeni za stalne učitelje, po novem uradniškem zakonu od 1. aprila leta 1930. Za enkrat so prevedeni sledeči: Zejn Berta, Murska Sobota in Konglot Josip iz Murske Sobotne, Valentič Milica iz Sv. Florjana pri Murski Soboti, Hvala Anton iz

Knjige Mladinske Matice so razposlane šolam.

Gg. šolski upravitelji!

Vaša narodna dolžnost Vam nalaga, da se pripravite na svoji šoli nabavo, z rešenjem ministrstva prosvete O. N. br. 36637/25. in O. N. br. 24398/30 odobrenih pomožnih učil v semljenskem pouku

Po naredbi prosvetnega oddelka Dravske banovine obveznega je vsaka šola imeti vsaj 1 izvod tega učila

Silke z Jadrana in Primorja

12 različnih umetniških barvnih slik Dalmacije in Primorja, izdelanih po naših najslavnejših mojstrih prof. Crnčiču, Kovačeviću in Krušlinu.

Znižana cena Din 296.—

razume se, da skupno z učno knjigo, zavijanjem in poštnino. Slike so velike 45x50 cm in so pripravljene tako, da se jih lahko obesi na zid. — Poleg tega, da so te lepe slike v okras šolskih prostorov, so po razpisu ministrstva za vojno in mornarico D. br. 4401/22 in ministrstva notranjih del J. B. br. 20495/26 najprimernejše sredstvo za uspešno propagando za naš Jadrano.

Nudite otrokom pri nazornem pouku učiteljskega spoznavanja prirodnih lepote našega morja in Primorja. Budite v otrocih nacionalno zavest z dosegi ljubezni do jugoslovenskega Jadrana.

Oskrbo šol v Dravski banovini vrši samo Banovinska zaloga šolskih knjig in učil v Ljubljani

— Učitelje, ki so odslužili kadroški rok, a še niso vložili prošnje za službeno mesto, pozivamo, da takoj to store v lastnem interesu.

— Dve novi sokolski knjižici. Jugoslovenska Sokolska Matica je izdala 6. in 7. zvezek »Sokolske knjižnice«, in sicer Jan Pelikana »Dr. Miroslav Tyrš«, ki jo je prevel Franjo Malin in Fran Křena »Cilj sokolskih teženj«, ki jo je poslovenil Evgen Sajovic. Obe knjižici poglabljata poznanje Sokolstva in stane vsaka samo 3 Din poleg poštnine. Naročite jih lahko pri vsakem knjižničarju in tudi pri Učiteljski knjižarni v Ljubljani.

— Društvo državnih upokojencev in upokojenk. Redni občni zbor se bo vršil 29. junija, na sv. Petra in Pavla dan, ob pol 10. uri dopoldne v beli dvorani hotela »Union« v Ljubljani z običajnim dnevnim redom. Za slučaj nesklepnosti se bo vršil občni zbor čez pol ure pri vsakem številu članstva.

— Davorin Jenkova narodna šola v Cerkljah pri Kranju proslavi stoštridesetletnico svojega razvoja na Vidov dan 28. julija 1931. pod pokroviteljstvom odvetnika g. dr. Josipa Hacinca in njegove gospe soproge. 28. junija 1931. dopoldne: Ob 8/45 oddide šolska mladina gostje in društva izpred šole z godbo na čelu v tukajšnjo župno cerkev, v kateri se nahaja sv. Križev pot, delo našega bivšega učenca profesorja Ivana Franketa. Ob 9. slavnostni cerkveni govor rojaka kanonika g. dr. Fr. Kimovca. Sv. maša daruje domačin g. Ivan Petrič, šentpeterski župnik v Ljubljani. Otroci pojo pesmi domačih skladateljev: dr. Kimovca, Andreja Vavkna, Davida Doktoriča ob spremljevalni orgeli po dr. Kimovcu. Po cerkvenem opravi razkrijemo na šolskem poslopiju novi naslov: Davorin Jenkova narodna šola in razvijemo novi šolski prapor, ki mu kumuje soproga šolskega upravitelja ga. Julika Lapajne po svoji hčeri Andi (Osnutek prapora je narisal rojak g. prof. Ivan Mežan, izdelale so ga pa vse domače gg. učiteljice). Šolski upravitelj otvori nato narodopisno razstavo, ki ponazori prosvetni razvoj v cerkljanskem okolišu. Oddelki: zgodovinski, šolski, literarni, gospodarsko-obrtni, sodobni. Popoldne: Ob 14. v župni cerkvi litanije z blagoslovom. Ob 14/30 odkrije Glasbena Matica spominsko ploščo Davorinu Jenku na njegovi hiši v Cerkljah. Govore: min. Ivan Hribar in dr. Vlad. Ravnihar. Pevski zbor

zapoje Jenkovo: Molitev, Naprej in Bože pravde. Po 15. razkrije Udruženje igralcev — sekcija Ljubljana spominsko ploščo Ignacij Boršniku na njegovi rojstni hiši. Govori predsednik U. G. I. g. prof. Osip Šest. Šolska proslava v Društvenem domu po sledečem sporedu: Davorin Jenko: Državna himna (1872.). Govori: šolskega upravitelja, pokrovitelja, gostov, rojakov. Deklamacije. Poženčan-Matej Ravnikar: Naše barve (1848.). Dobrovoljska (1848.), Radi pojimo (1855.). Triglav. Petje. Davorin Jenko: Na tujih tleh; Andr. Vavken: Bistrica (1861.). Šolska proslava v pogovorih s petjem. Andr. Vavken: Vigrad (1861.). Hvala poje (1874.); Anton Koder: Zlati vek, dekl. (1876.); dr. Kimovec Fr.: Vrnitev (1901.). J. L.: Posnetek in zadnji prizor iz Posavja (1923.). narodopisni igrokaz. Zgodovino prosvetnega razvoja Cerklji opisuje šolska spomenica Od Ilije do Jugoslavije, ki se dobi pri šolskem upraviteljstvu. Popoldanske proslave bo prenašala ljubljanska radio-postaja. Učiteljstvu, ki bi ne utegnili prisostvovati proslavi, je ogled zgodovinske narodopisne razstave (po izjavi prof. Plečnika »narodni zaklad«) omo- gočeno še vse dni naslednjega tedna.

Katera ljubljanskih učiteljic (ljudsko-šolskih) bi menjala z mestom Mariborom? Naslov v upravi lista.

Pokret učiteljic

LIKVIDACIJA »DRUŠTVA UČITELJIC«.

Z ozirom na novi uradniški zakon. ki predpisuje, da sme obstojati iz iste stroke in iste uslužbene vrste samo po eno društvo za vso državo, je bilo »Društvo učiteljic« primorano likvidirati. Odbor se je na par sejah posvetoval o reorganizaciji društva, izdelal novim zahtevam odgovarjajoča pravila ter sklical izredni občni zbor dne 14. junija tega leta.

Na izrednem občnem zboru so navzoče članice soglasno sklenile, da spremenimo svoje dosedanje društvo učiteljic v »Društvo dom učiteljic«; tako bo dobilo društvo gospodarski značaj in bo stopil smoter gradnje skupnega doma v ospredje. Kajti v pravila smo sprejele kot glavni namen društva: zgraditi dom za učiteljice, ki bo obsegal: stanovanjske sobe za članice s popolno oskrbo ali brez oskrbe; dnevna prenočišča za učiteljice; gospodinjstvo šole za učiteljice in učiteljske nize. Nudil bo tudi oskrbo dijakinjam, učiteljskim hčeram ter oddajal prostore v društvene namene.

Društvo bo še nadalje združevalo učiteljice vseh kategorij, zato vabimo ponovno vse, ki jim je ta prepotrebna ustanova na srcu, da pristopijo kot članice.

Pravila bomo objavile takoj, ko bodo potrjena.

Na podlagi novih pravil je bil tudi razširjen odbor: Ang. Vode, predsednica; Vita Zupančič, podpredsednica; Anka Celnar, tajnica; Anka Levec, blagajničarka; Milena Bratina, gospodarica; odbornice so: prof. M. Skaberne, M. Polak, M. Mehle, Jela Levstik, M. Lapajne, L. Kosova, E. Sotova; v nadzornem odboru so: J. Čuček in M. Sušnik.

NA DELO ZA NAŠ DOM!

Ko sem bila pred par leti v Pragi na ženskem kongresu, nas je povabilo društvo »Ustredni spolek českých žen«, da si ogle- damo vidni, rekla bi materialni uspeh njegovega dela: »Dom osamljenih žen«.

To je lepa, velika stavba, sezidana za vdove, samske žene in sploh žene brez doma, ki so ga pa tu v polni meri našle, dasi v drugi, novi obliki. Ko smo si ogledovale notranjost poslopja, so se odpirala vrata nekaterih sob in prijazni, zadovoljni obrazi so nas vabili, da vstopimo.

Presenetila nas je individualna domačnost sobic: lepa, starinska oprava v nekaterih, v drugih zopet čisto bela — vse urejeno po lastnem okusu; a vsako okno krasi cvetice. O isti udobnosti pričajo tudi drugi prostori: lepa jedilnica, knjižnica z bogato izbiro leposlovnih in znanstvenih del, družabna soba, dvorana za razne prireditve (preda-

vana, sestanke, gledališke predstave in dr.) in slednjič lepa, z vsemi najnovejšimi sredstvi opremljena kuhinja. Poskrbljeno je za vso mogočo udobnost, tako, da stanovalke razpolagajo z električnim dvigalom, plinom, centralno kurjavo, lepo ordinacijsko sobo. In vse to za ceno 600 Kč (če ima samo eno sobo). Če pomislimo, da znaša povprečna pokojnina državne nameščenke 1200 Kč, vimo kako brezskrbno lahko žive te žene.

Takrat je bilo nastanjenih v domu nekaj nad 100 oseb, med njimi 10 mož. Društvo je zidalo stavbo na dolg, država je dala le garancijo, občina pa zemljišče.

Obedovale smo pri malih mizicah, vsa- kemu gostu je delala družbo ena domačinka. S kakšnim ponosom so govorile o tej svoji hiši, s kakšnim zadovoljstvom so opisovale življenje v njej! In največ je bilo učiteljic. Ko sem jih tako poslušala, mi je ostala v duši slika iz domovine: na bedni postelji tretjega razreda ljubljanske bolnice leži ko- leginja. Nikogar ni pri njej, saj je brez so- rodnikov, prijatelji in znanci pa — pre- dolgo je že bolna. Naveličali so se. Nekaj časa me žalostno gleda, potem pa pravi: »Glej, tako umira naša učiteljica. V mlado- sti hodiš iz kraja v kraj, v eni vasi so slabši življenjski pogoji za dušo in telo kakor v drugi. Nazadnje pa nimaš mesta, kamor bi položila glavo, da mirno umreš. Toda naj- hušja od vsega je ta strašna zapuščenost in osamelost.«

Ze samo ta slučaj me je prepričal o po- trebi skupnega doma. Kdo ga bolj potrebuje, kot me učiteljice?! Marsikatera pogreša vse svoje življenje najprimitivnejše udobnosti, družbe, razumevanja Sprva, ko je mlada, je to lahko; zaupanje v bodočnost, ki je delež vsake mladosti, jo drži pokonci. Toda koliko jih je, ki jim življenje izpolni nade? Mnogo več je ubitih duševno in telesno uničenih — ali ne bi bil vsem tem dobrodošel udoben, skupen dom, kjer bi mirno preživele čas po dovršenem službovanju?

Tak dom je bil davna želja društva učiteljic ter je stopilo definitivno v ospredje, ko so pred leti, ko je društvo praznovalo tridesetletnico svojega obstoja, zbrale in poklonile članice prve »kamne« svoji pri- ljubljani prvi predsednici Viti Zupančičevi. Misel o gradnji doma je našla med članicami dosti odmeva, pokojna tovarišica Gusti Kol- nikova pa se ga je spomnila celo v svoji oporoki in kakor znano, je zapustila vse svoje znatno premoženje društvu, kot pri- spevek za dom. Sedaj, ko je na podlagi no- vega uradniškega zakona društvo učiteljic v njegovi dosednji obliki zabranjen nadalj- nji obstoj, bomo koncentrirale svoje sile v delu za čimprejšnjo uresničenje tega, za se- daj našega poglavitnega smotra. Zato smo prekrstile naše društvo v »Društvo dom učiteljic« ter prilagodile novemu smotru tudi pravila. Takoj v začetku prihodnjega šol- skega leta bomo na prvem zborovanju svo- jim članicam predložile podroben načrt dela. Tovarišice, združimo vse naše sile v dosegu našega smotra! Saj nam dom ne bo le v ma- terijelno korist, temveč bo tudi naše duhovno žarišče, saj nam bo omogočal veliko večji razmah v našem prosvetnem delu. Prirejale bomo lahko tečaje ne le v svrhu lastne sa- moizobrazbe, temveč iz našega »doma« bomo lahko širile prosveto med najširše plasti na- šega ženstva. — A eno je nujno potrebno: da poživimo v nas zavest skupnosti. Vse za eno, ena za vse!

A. Vode.

Obletnice mature.

Maturanti(inje) mariborskega državnega moškega učiteljskega 1920./21. — desetletnica. Sklicujem sestanek dne 2. julija t. l. v Ma- riboru ob 13 uri v Veliki kavarni. — Vse drugo po dogovoru. Na syidenje! — Marica Strausova.

Tovarišem ljubljanskega in goriškega učiteljskega, ki so maturirali leta 1911., pred- lagamo, da se ob dvajsetletnici mature pri- družimo sestanku naših tovarišev dne 4. ju- lija ob 5. uri popoldne v hotelu »Bellevue« v Ljubljani. — A. Minkuš, Ljubljana, Banska uprava — prosvetni oddelak.

Maturanti goriškega moškega učiteljskega iz leta 1911. 20 dolgih let je za nami, odkar so nas razpodeli po svetu. 32 nas je bilo, mila- dih, polnih življenja in idealov. Vojna je naše vrste zredčila in bridka usoda, ki je zadela našo solnčno Goriško, nas je večino preganala z rodne zemlje. 15 tovarišev nas živi tu v svobodni Jugoslaviji. Prav je in spodobi se, da se snidemo po 20. letih in si podamo tovariški roko. Predlagam, da se sestanemo ob priliki banovinske skupščine v Ljubljani dne 4. julija 1931. ob 15. uri na vrtu restavracije »Zvezda«. Obvestite me čim prej, kdor se namerava udeležiti se- stanka. — Leopold Paljk, učitelj, II deška osnovna šola v Ljubljani (Graben).

Maturantinjam ženskega učiteljskega v Ljubljani iz leta 1921. Se me se snidimo po desetih letih! Predlagam sestanek za soboto 4. julija ob 3. uri v hotelu »Tivoli«. Na ve- selo syidenje! Pa gotovo vse! — Leopoldina Jurančič-Dolenceva, Sv. Marko nižje Ptuja.

Šolske razstave.

— p. Šolska razstava na litijški šoli. Prvikrat, odkar stoji lepa litijška šola, je bila razstava, ki naj pokaže delo litijškega otroš- kega vrta, osnovne in obrtne šole. Prav po- srečena se mi zdi taka razstava, ker vidimo celotno delo, ves postopek in uspeh. Uspeh razstave je bil odličan, kar so dokazale iz- jave strokovnjakov in staršev. Na splošno željo občinstva se je vršila razstava še v po- nedeljek. Po okusno okrašenih stopnicah, nad katerimi te je pozdravil napis »Dobro- došli«, si prišel v prvo nadstropje, do neka- ke blagajne. Otroci so prijazno pozdravili s prošnjo za podpis... poleg tega je stala skrinjica! Takoj nad mizo te je opozorila krasna slika prezidenta Masaryka, da je li- tijska šola res pravi hram nacionalne vzgoje v najširšem smislu besede. Slika je daroval J. C. Liga 5. razreda litijške šole, ki je pri- stopil kot prvi »šolonki« član k Ligi. Raz- stava je bila nameščena na hodniku in v dveh šolskih sobah. Od vrat, kjer so bili nameščeni izdelki otroškega vrta pri roč- nem delu si prišel polagoma do izdelkov učencev najvišjih razredov. Pred tabo se je vrstila celotna slika ročnega dela od prvega šolskega dne do zaključka šole. Res lep pre- gled! — Kaj pa delovna šola? — Videl sem dosti mestnih razstav in lanske leto državno

Najboljše in najcenejše olje zoper prah kakor tudi šolske gobe, umetniške barve in čopiče nudi

ORIENT, D. Z. O. Z.

LJUBLJANA, Dunajska cesta 14

Učiteljska tiskarna in knjigarna v Ljubljani

se priporočata vsemu učiteljstvu in vsem šolskim
upraviteljstvom za glavno sezono. — Posetite nas!